

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5Ps/8/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817213145
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3817213145.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou vo veci pozbaveného na právne úkony: S. N., nar. XX.X.XXXX, bytom K., Y. XXX/X, zastúpený opatrovníčkou: A. N., nar. XX.X.XXXX, bytom K., Y. XXX/X, v konaní zastúpený procesným opatrovníkom: X. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., Y. XXX/X, za účasti Okresnej prokuratúry Prievidza, o návrhu navrhovateľky, ustanovenej opatrovníčky pozbaveného na právne úkony, o vrátenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 20.6.1997 č.k. Nc 1024/97-16 tak, že o b m e d z u j e spôsobilosť na právne úkony S. N., nar. XX.X.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, bytom K., Y. ulica XXX/X, tak, že nie je spôsobilý nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, či finančnú hotovosť, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy a samosprávou a finančnými inštitúciami.

II. Súd štátu náhradu trov konania nepriznáva.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, ktorá je ustanovená ako opatrovníčka pre nesvojprávneho S. N., sa podaným návrhom domáhala rozhodnutia súdu o navrátení spôsobilosti na právne úkony u svojho syna. Návrh zdôvodnila tým, že stav menovaného sa omnoho zlepšil oproti obdobiu, keď bolo rozhodnuté o jeho pozbavení spôsobilosti na právne úkony. V súvislosti s tým, že S. N. je nesvojprávny, nemôže sa ani zamestnať, hoci o to má záujem, nemôže si nájsť žiadnu partnerku. V súčasnosti je sebaobslužný, ona mu len navarí a dá jedlo na stôl. Spolu chodievajú na nákupy, peniaze pozná. V domácnosti jej so všetkým pomáha, umýva riad, vysáva, postieľa posteľ. V súčasnosti neužíva žiadne lieky, psychiatra nenavštevuje. Má záujem o to, aby sa o seba mohol postarať sám.

2. Okresný súd Prievidza uznesením č.k. 5Ps/8/2017-12 zo dňa 8.12.2017 ustanovil S. N. opatrovníka na jeho zastupovanie v konaní v zmysle § 240 ods. 1 a § 71 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP). Procesný opatrovník v konaní súhlasil s návrhom navrhovateľky. Uviedol, že stav nesvojprávneho je v súčasnosti dobrý, všetko dokáže sám, potrebuje iba doprovod kvôli problémom s chôdzou. Potvrdil, že nesvojprávny k lekárom nechodí, na vyšetrenie ide len v prípade, že si to vyžadujú úradné záležitosti.

3. Nesvojprávny v konaní uviedol, že ho trápí, že nemá spôsobilosť na právne úkony, pretože ľudia ho potom podľa toho posudzujú. Uviedol, že čítať ani písať nevie, hoci sa snažil naučiť. Zdravotne je v poriadku, k psychiatrovi nechodí, lieky neberie. V konaní tiež uviedol, že by sa chcel zamestnať, aby

sa doma nenudil, ale nechcú ho zobrať kvôli tomu, že nemá spôsobilosť na právne úkony. Doma je na tablete, chodí von na prechádzku, zaujíma ho hudba, sleduje televíziu. V prípade vrátenia spôsobilosti na právne úkony by sa chcel zamestnať a po čase si založiť rodinu.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, procesného opatrovnika nesvojprávneho, nesvojprávneho S. N., zástupcu Okresnej prokuratúry v Prievidzi, oboznámením obsahu lekárskej správy MUDr. Y. G., znaleckého posudku MUDr. M. N. č. 9/2018, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil nasledujúci skutkový a právny stav veci:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 20.6.1997 č.k. Nc 1024/97-16 bol S. N. pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Uznesením zo dňa 21.12.2011 č.k. 7P/52/2011-14 bola z funkcie opatrovníka pre nesvojprávneho uvoľnená S. A. a súd mu ustanovil ako opatrovníka A. N., ktorá je matkou nesvojprávneho. Ustanovená opatrovníčka sa v konaní domáhala, aby súd vrátil spôsobilosť na právne úkony nesvojprávne S., nakoľko jeho stav sa oproti predchádzajúcemu obdobiu výrazne zmenil, tento je v súčasnosti sebaobslužný, má záujem zamestnať sa a samostatne žiť.

6. Zo znaleckého posudku MUDr. M. N. č. 9/2018 bolo zistené, že posudzovaný S. N. v súčasnosti aj naďalej trpí duševnou poruchou v pravom slova zmysle - Mentálnou retardáciou ľahkej formy stredne ťažkého stupňa bez porúch správania a tiež organickou poruchou osobnosti ako následok perinatálneho poškodenia mozgu - detskej mozgovej obrny. Oproti predchádzajúcemu znaleckému vyšetreniu z diagnostického pohľadu nedošlo k nijakému výraznejšiemu zlepšeniu jeho duševného stavu, čiastočná a pozitívna zmena nastala v sociálnej adaptácii - v jasne štrukturovaných hlavne sociálnych, vzťahových situáciách dokáže fungovať vcelku adaptívne, avšak v situáciách záťaže, nových situáciách, v situáciách vyžadujúcich učenie, numerické operácie, časovú orientáciu ... nedokáže konať a vystupovať samostatne. Má hrubo narušenú logiku, nedokáže počítat', čítať, písať, podpísať sa, napriek opakovanému učeniu sa týmito činnosťami. Týchto činností nie je schopný pre trvalú neschopnosť a narušenosť intelektu. Svoju poruchu si uvedomuje len skreslene, jeho duševný a hlavne intelektový výkon sa od roku 2008 zlepšil len v sociálnom rozmere - je vcelku spoločenský a rodinne v širšej rodine adaptovaný. Podľa znalca u posudzovaného nedošlo k zlepšeniu jeho duševného stavu do takej miery, že by pominula duševná porucha. Znalec uviedol, že vyšetovaný nie je spôsobilý plne samostatne vystupovať pred orgánmi štátnej správy, finančnými inštitúciami, či samosprávou, kde samostatne nemôže vystupovať a konať zmysluplne. Navrhol aj obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony v tom smere, že nie je spôsobilý na majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, zmluvy o úvere, prevádzať svoj hnutel'ný a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom zo zaťažiť a spísať závet, je schopný hospodáriť len s minimálnou finančnou hotovosťou (napr. 3,- eurá denne), je schopný uplatniť svoje volebné právo, no nie je zmysluplné, aby bol volený. Podľa znalca je prognóza vývoja duševnej poruchy u posudzovaného neistá, nakoľko ide o duševnú poruchu trvalého charakteru s nemožnosťou jej vyliečenia.

7. V konaní navrhovateľka, procesný opatrovník posudzovaného, ani zástupca Okresnej prokuratúry v Prievidzi voči záverom znaleckého posudku nemali námietky. Zástupca Okresnej prokuratúry v Prievidzi žiadal, aby súd iba obmedzil spôsobilosť na právne úkony nesvojprávneho tak, ako to vyplýva zo záverov znaleckého posudku.

8. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

9. Podľa § 10 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

10. Podľa § 231 písm. a) Civilného mimosporového poriadku (CMP) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

11. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

12. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že celkový zdravotný a psychický stav posudzovaného S. N. si v súčasnosti nevyžaduje, aby bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Zároveň však jeho zdravotný stav nie je ani taký, aby mu bolo možné vrátiť spôsobilosť na právne úkony. Podľa znaleckých záverov ustanoveného znalca MUDr. N. (znalecký posudok č. 9/2018) nie je posudzovaný schopný v dôsledku svojho trvalého duševného ochorenia v určitých záležitostiach samostatne konať a nemá spôsobilosť na v znaleckom posudku vymedzené právne úkony. Vzhľadom na uvedené, súd po vykonanom dokazovaní, v zmysle záverov znaleckého posudku (voči ktorým nenamietali ani navrhovateľka, procesný opatrovník posudzovaného, samotný posudzovaný a zástupca Okresnej prokuratúry Prievidza), pôvodné rozhodnutie, ktorým bol S. N. pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu, zmenil a S. N. iba obmedzil v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, či finančnú hotovosť, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy a samosprávou a finančnými inštitúciami.

13. Vzhľadom k tomu, že posudzovaný už má ustanoveného opatrovníka na jeho zastupovanie, a to uznesením zo dňa zo dňa 21.12.2011 č.k. 7P/52/2011-14, súd už o tejto otázke opätovne nerozhodoval.

14. V súvislosti s nariadením znaleckého dokazovania a vyplatením odmeny znalcovi vznikli štátu trovy. Súd štátu náhradu týchto trov nepriznal, nakoľko podľa § 251 ods. 1 CMP trovy dôkazov platí štát.

15. O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Trenčín. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v štyroch vyhotoveniach (§ 355 ods.1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 362 ods. 1 CSP). Odvolanie musí obsahovať, okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP a § 62 ods. 1 CMP.